

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія психології

Освітня програма : Психологія

Спеціальність : 053 Психологія

Галузь знань : 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “26” вересня 2019 р.

м. Коломия - 2019

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Філософія психології
Викладач (-і)	Лаппо Віолетта ВАЛЕРІЇВНА
Контактний телефон викладача	0956404947
E-mail викладача	Lappo37@ukr.net
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=96&id_cou=926
Консультації	
Інформація про курс	Дисципліна «Філософія психології» є нормативною дисципліною з спеціальності “Психологія” для освітньої програми бакалаврів, яка викладається в VIII семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс спрямований на формування навичок аналізу понять і методології психології як науки. У рамках курсу аналізуються психоаналітичні аспекти дослідження особистості (неоаналітичні і его-аспекти), методи дослідження особистості з позицій гуманістичного і поведінкового підходів, інтеракціоністські підходи у психології, біологічні аспекти психіки, сучасні підходи до дослідження психологічних конструктів. Комплексний аналіз методології психологічного дослідження сприятиме глибшому розумінню майбутніх курсів, які стосуються різних аспектів психологічного знання.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Філософія психології» — ознайомити студентів із основними загальними поняттями та категоріями філософії психології, методологічною базою психології, структурування її принципів та категоріального апарату, філософськими проблемами та аспектами психології як наукової дисципліни; ознайомити студентів із основними новітніми теоріями особистості. Цілі курсу: - ознайомити студентів із основними категоріями та проблемами філософії психології; - сформувати розуміння основних понять філософії психології; зокрема, розуміння таких базових понять, як філософія психології, філософська психологія, філософські проблеми психології, методологія психології, психологічна теорія та напрям; - ознайомити студентів із новітніми теоріями особистості, сформувати розуміння їх характеристик і відмінностей від перших теорій особистості; - навчити студентів методологічно грамотно аналізувати основні поняття, категорії та положення теорії психології.
4. Результати навчання (компетентності)	
Загальні компетентності: ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, володіння соціально-психологічними механізмами взаєморозуміння і взаємовпливу. ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Фахові компетентності:	

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.
 СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.
 СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту населення.
 СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання:

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
 ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
 ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
 ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
 ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			6		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			4		
самостійна робота			80		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий		
V	053 «Психологія»	III	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінок	Термін виконання
Тема 1. Предмет, завдання і місце філософії психології в комплексі наук про свідомість. Філософія психології як філософія науки Філософія психології як світогляд, метод пізнання і теорія соціального й культурного розвитку. Співвідношення пізнавального та ідеологічного аспектів філософії психології. Система “людина — психологія — суспільство” як предмет філософії психології. Функції філософії	лекція	Вандишев В.М. Філософія: екскурс в історію вчень і понять: навч. посіб. Київ: Кондор, 2015. С. 3–29. Воронкова В. Г. Філософія: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2014. С. 4–31. Вступ до філософії: історико-філософська пропедевтика: підручник. Київ: Вища школа, 2010. С. 3–26. Герасимчук А.А. Курс лекцій з філософії: навч. посіб. Київ: Вид-во Укр.- фін. ін-ту менедж. і бізнесу, 2008. С. 3–11. Горак Г. І. Філософія: курс лекцій. Київ: Вілбор, 2007. С. 7–22. Філософія : навч. посіб. для студентів усіх	1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом: 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник термінів за темою.	5	До наступного заняття згідно розкладу.

психології. Роль філософії психології в духовно-теоретичному і громадянському самовизначенні особистості. Філософія психології як філософія науки: предмет, проблеми, методи, завдання. Типи філософії науки. Позитивістська філософія науки, історична зміна її предмета. Трактування психології в позитивістській філософії науки. Логічний позитивізм і його вчення про свідомість. Феноменологічна парадигма філософії науки. Аналіз предмета психології у феноменологічній філософії науки. Феноменологія як наука про свідомість, її зв'язок із психологією, розходження між феноменологією та психологією. Феноменологічна психологія. Філософський аналіз розвитку психології як експериментальної науки. Психологія як наука, що поєднує в собі природничо-наукові й гуманітарні методи. Пояснення й розуміння, екстерналістський та інтерналістський підходи		напрямів підгот. За заг. ред. Тімченка О. П. Львів: Растр-7, 2015. С. 5– 41. Рижак Л. і..Філософія як рефлексія духу: хрестоматія. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. С. 3–27.				
--	--	--	--	--	--	--

Тема 2. Еволюція філософських уявлень про природу, людину й суспільство Розвиток уявлень про природу як універсум, космос, загальну сутність речей, об'єктивну реальність, географічне, навколишнє середовище, загальний предмет людської праці, спосіб життя і самоцінність тощо. “Зовнішня” і “внутрішня”, “перша” і “друга” природа, біосфера і ноосфера. Антропосоціогенез та соціокультурний розвиток людської цивілізації. Психологія як емпірична наука. Її предмет. Загальна характеристика історії психології. Видозміна предмета психології протягом історії. Визначення душі, психіки, свідомості. Зв'язок із філософією. Методи психології. Зміна подань про методи психології протягом історії. Зв'язок психології та філософії. Психологія та філософська антропологія.	Самостійна робота	Дослідження цивілізацій Сходу та Заходу: історія, філософія, філологія : До ювілею О.Огневої : [Зб. ст.]. НАН України. Ін-т сходознавства ім. А.Кримського. Каф. філософії та релігієзнавства, Нац. ун-т «Києво-могилян. акад.»; [Голов. ред. Л.В.Матвєєва]. Київ: Аверс, 2004. 166 с. Киричок О. Б.Філософія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. : курс лекцій, завдання до семінар. занять, питання до іспиту, вправи, тести, схеми, літ. Полтава : РВВ ПДАА, 2010. С. 18–32. Місце філософії в інтелектуальних традиціях Сходу / [Ю. Ю. Завгородній та ін. ; відп. ред. О. А. Ярош]; НАН України, Ін-т філос. ім. Г. С. Сковороди. Київ : Наук. думка, 2013. 245 с. Сілаєва Т.О. Філософія: Курс лекцій. Тернопіль, СМП «Астон» 2003.С. 29–57.	1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник термінів за темою.	5	До наступного заняття згідно розкладу.
Тема 3. Філософське осмислення проблем співіснування Питання про пізнавальну, ціннісну і праксеологічну діяльність людини. Особливості взаємодії	лекція	Балух В.О., Возний І.П., Коцур В.П. Історичні портрети античності та середньовіччя.:Чернівці: Рута, 2015. С. 77–291. Бичко А.К., Бичко І.В., Табачковський В.Г. Історія філософії: підручнику Київ Ірбіс,	1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом:	5	До наступного заняття згідно розкладу.

доповнення різних способів пізнання світу. Проблеми наукового пізнання способів пізнання світу: побутовий, міфічний, релігійний, філософський, художній, науковий, міфологічний, онтопсихологічний, кроскультурний. Історія виникнення та розвитку філософського і наукового способів пізнання світу. Рівні пізнавальної діяльності людини: відчуттєве сприйняття та абстрактне мислення. Структура та форми наукового пізнання. Наука як соціальний інститут виробництва, збереження і відтворення знань. Психологія та її роль у науковому пізнанні навколишньої та внутрішньої дійсності.		2011. С. 123–210. Історія філософії: підручник. За заг.ред. Ярошовець В.І. Київ: Вища школа, 2012. – С. 98–214. Кондзьолка В.В. Нариси історії античної філософії. Львів: Свічадо, 2013. 187 с. Петрушенко В. М. Філософія: підручник. Київ: Наукова думка, 2014. 32–191. Татаркевич В. Історія філософії. Антична і середньовічна філософія. (пер. з пол. Андрій Шкраб'юк). Львів: Свічадо. 2006. С. 8–271. Філософія : Хрестоматія. [Упоряд. І.В.Демчик]. 2-е вид., перероб. і допов. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2000. С. 17–112 с	3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник термінів за темою.		
Тема 4. Філософія як метатеорія та методологія психологічної науки Принципи, закони та категорії науково-психологічного дослідження. Закони логіки та психологічні прийоми. Пізнавальне ставлення людини до світу: оптимізм, скептицизм, агностицизм.	Самостійна робота	Александрова О. В. Філософія Середніх віків та доби Відродження. - К., 2002. Кондзьолка В. В. Історія середньовічної філософії. - Львів., 2001. Балух В.О., Возний І.П., Коцур В.П. Історичні портрети античності та середньовіччя.: Чернівці: Рута, 2015. С. 77–291. Дмитрук І. А. Філософи Середньовіччя.	1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник термінів за темою.	5	До наступного заняття згідно розкладу.

Загальнонаукові пояснювальні принципи психології: взаємодія і розвиток, причинність, цілісність, активність, суб'єктивність, реконструкція. Дослідження як відображення і творчість. Чуттєве, раціонально-логічне та інтуїтивне пізнання. Діалектика абсолютного та відносного в істині. Парадигма й аномалія у психологічній науці. Методологія та рівні психологічного дослідження. Загальнофілософська, загальнонаукова та спеціалізована системи методів. Виявлення, формулювання і постановка наукової проблеми як форми психологічного знання, сутність, характер і шляхи її вирішення; виявлення і нагромадження фактів дійсності, їх пояснення й узагальнення; формування та обґрунтування наукових гіпотез як процес поглиблення психологічного дослідження; формулювання наукової теорії. Систематизація психологічних досліджень та їх філософський аналіз.		Хмельницький: Стасюк Л. С., 2013. 143 с. Татаркевич В. Історія філософії. Антична і середньовічна філософія. (пер. з пол. Андрій Шкраб'юк). Львів: Свічадо. 2006. С. 8–271. Хрестоматія з курсу історії середньовічної філософії. Уклад. Біленко Т. І. Дрогобич: РВВ ДДПУ, 2015. С. 176–301.			
---	--	---	--	--	--

Тема 5. Психоаналіз в основі конструювання соціальної реальності Філософські передумови: розуміння матерії як енергії, “енергетичний монізм”. Структура свідомості особистості. Концепт несвідомого, можливості об’єктивації та вивчення несвідомих психічних механізмів. Суб’єктивний характер пізнання, проекція й раціоналізація як когнітивні закони психоаналізу. Психоаналітична герменевтика. Деконструкція суб’єкта в психоаналізі. “Утопічні” схеми Зігмунда Фрейда. Неофрейдизм та дослідження соціальної реальності: Еріх Фромм, Герберт Маркузе. Критика психоаналізу представниками гіпотетико-дедуктивної моделі філософії науки.	Самостійна робота	Вандишев В.М. Філософія: екскурс в історію вчень і понять: навч. посіб. Київ: Кондор, 2015. С. 207–262. Кислюк К.В. Філософія. Модульний курс навч. посіб. для студ. Харків: Торсінг плюс, 2017. С. 188–245. Пазенок В.С. Філософія: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2018. С. 98–121. Філософія: посіб. для студ. вищ. навч. закладів. Заг. ред. Є.М. Причепій, А.М. Черній. К.: Академія, 2012. С. 286–311. Філософія : Хрестоматія . Упоряд. І.В. Демчик. 2-е вид., перероб. і допов. Кам’янець-Подільський : Абетка, 2014. С. 111–174.	1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник термінів за темою.	5	До наступного заняття згідно розкладу.
Тема 6. Екзистенційна гуманістична психологія Буття у фундаментальній онтології Мартіна Гайдеггера. Джерела фундаментальної онтології у феноменології Едмунда Гуссерля.	лекція	Історія філософії: Підручник / Ярошовець В.І., Бичко І.В., Бугров В.А. та ін.; Київ: ІРБІС, 2002. С. 203–279. Кушаков Ю. В. Нариси з історії німецької філософії Нового часу. Київ: Центр навчальної літератури, 2016. С. 308–339. Причепій Є.М., Черній	1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом. 3. Підготовка рефератів 4. Укласти	5	До наступного заняття згідно розкладу.

Онтологізація вимір у справжнього. Концепти “проекту”, модусів буття. Категорія “екзистенції”. Гайдеггер: екзистенціали, спрямованість Dasein назовні, розгортання світу. Джерела екзистенційної психології в психіатрії. Бінсвангер, його синтез психоаналізу й екзистенціалізму, трактування психічної хвороби як “секуляризація Dasein”. Карл Ясперс і вчення про просвітління екзистенції. Проблематизація поняття норми. Екзистенційний аналіз Жан-Поль Сартра. Несвідомий вибір, mauvaise foi як вид несвідомого. Аналіз екзистенції в Ролло Мея. Навчання екзистенційної психології про норму й невроз, походження страху. Навчання Маслоу про норму й самоактуалізацію. Філософський пафос гуманістичної психології.		А.М., Гвоздецький В.Д., Чекаль Л.А. Філософія: посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий центр „Академія”, 2011 С. 264 –335. Рассел Б. Історія західної філософії. Київ: ОСНОВИ, 2005. С. 402–501. Філософія. Курс лекцій (І.В. Бичко, Ю.В. Осічнюк, В.Г. Табачковський та ін.) Київ: Либідь, 2011. С. 274–341.	короткий словник термінів за темою.		
Тема 7. <i>Діяльнісний підхід у філософії психології</i> Онтологія діяльності, джерела її у філософії романтизму (Фіхте, Новаліс, Гете). Марксистське трактування	семінар	Горський В.С. Історія української філософії: навч. посіб. Кіхв: Знання, 2011. 374 с. Історія української філософії : підручник / С. В. Бондар, Г. В. Вдовиченко, Н. Ю.	1. Опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу. 2. Підготовка конспекту за планом.	5	До наступного заняття згідно розкладу.

діяльності як суспільних відносин. Філософські підстави діяльнісного підходу філософія прагматизму. Дві ніколи діяльнісного підходу: радянська та Піаже. Становлення діяльнісного підходу в працях вітчизняних психологів. Теорія мислення Піаже, генетична епістемологія, її роль у системі наук. Генезис логічних структур і апріорних категорій, їхнє походження із законів руху й діяльності дитини. Генезис свідомості за Виготським. Етапи формування понять. Роль соціальності у формуванні свідомості. Теорії походження внутрішнього світу Піаже й Виготського. Антропологія А. Гелена як філософська основа діяльнісного підходу. Філософські й психологічні проблеми, що одержують нове висвітлення через концепт діяльності: мораль, логіка, вчення про пізнання, теорія мислення, навчання, пам'яті, культура, суспільні інститути, колективне несвідоме, роль міфології,		Кривда [та ін.]. - Київ: Академвидав, 2018. 624 с. Кралуєк П. М. Історія філософії України : підручник. – К. : КНТ, 2015. – 652 с. Огородник І. В. Історія філософської думки в Україні: курс лекцій. Київ: Знання, 2012. 543 с. Огородник, І. В. Українська філософія в іменах]: навч. посіб. Кіхв: Либідь, 2017. 328 с. Федів Ю.О. Історіяукраїнської філософії: навч. посіб. Київ: Україна, 2017. 509 с.	3. Підготовка рефератів 4. Укласти короткий словник термінів за темою.		
---	--	--	---	--	--

дискурсу, фонових знань. Діяльнісний підхід у педагогіці. Категорії діяльнісного підходу: мотив, мета, дія. Мислення як діяльність. Його автономія. Проблема волі, доцільності, спонтанності мислення. Мисленнєва діяльність, її методологія.					
---	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до затверджених кафедрою критеріїв оцінювання за національною шкалою: «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно», «Не допущено» – для екзаменів, диференційованих заліків, курсових проєктів/робіт та практик, а також «Зараховано», «Не зараховано» для заліків. Одночасно оцінювання проводиться за шкалою трансферних оцінок ЄКТС («А», «В», «С», «D», «E», «Fх», «F»).
Вимоги до письмової роботи	
Семінарські заняття	
Умови допуску до підсумкового контролю	

7. Політика курсу

В результаті вивчення філософії психології в межах навчальної дисципліни студенти повинні знати: об'єкт, предмет і методи філософських проблем психології, її понятійно-категоріальний апарат; теоретико-методологічні засади та принципи сучасної філософії науки; коло теоретичних, методологічних та аксіологічних проблем філософії психології; специфіку світоглядно-методологічного спрямування сучасних зарубіжних і вітчизняних психологічних шкіл, напрямів, течій, концепцій; зміст основних дискусій щодо актуальних філософських проблем сучасної психології; характерні особливості філософського аналізу актуальних проблем сучасної психології.

8. Рекомендована література

Базова

1. Воронкова В.Г. Філософія психології: навч. посіб. Київ: Професіонал, 2014. 464 с.
2. Вступ до філософії: історико-філософська пропедевтика: підручник за ред. Г.І. Волинки. Київ: Вища школа, 2009. 624 с.
3. Горак Г.І. Філософія: курс лекцій Київ: Вілбор, 2014. 272 с.
4. Григор'єв, В.Й. Філософія психології: навч. посіб. / В.Й. Григор'єв. - К.: Цент навч. л-ри, 2004. 248 с.
5. Лозовой В.О. Філософія. Логіка. Етика. Естетика: підруч. для студ. вищих навч. закл. Харків: Право, 2015. 578 с.

6. Пазенок В.С. Філософія: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. 280 с.
7. Петрушенко В.Л. Філософія: курс лекцій: навч. посіб. для студ. вищ. закл. освіти I-IV рівнів акредитації. Київ: Каравела; Львів: Новий світ, 2011. 448 с.
8. Подольська Є.А. Філософія: підручник. Київ: Центр навч. літ-ри, 2016. 704 с.
9. Щерба С. П. Філософія психології: навч. посіб. 3-тє вид., змінєне і допов. Київ: Кондор, 2017. 452 с.
10. Searle J. R. *Minds, Brains and Science*. — Harvard Univ Pr, 1984.
11. Vererie D. Ph. *Philosophy and the return to self-knowledge*. New Haven; Lnd.: Yale UP, 2017. 392 с.
12. *Wissenschaftsphilosophie und Politik = Philosophy of science and politics* / Michael Heidelberger (hrsg.), Friedrich Stadler (hrsg.). N. Y.: Springer, 2014. 437 с.

Допоміжна

1. Андрусів Л. З. Філософія [Електронний ресурс]: конспект лекцій Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. 158 с.
2. Кислюк К. В. Філософія: модульний курс : навч. посіб. Харків: Торсінг плюс, 2016. - 416 с.
3. Короткий філософський словник-довідник : укр.-англ.-нім.-фр. слов. / Чорний І. П., Бродєцький О. Є., ред. Чернівці : Рута, 2006. 288 с.
4. Кремень В. Г. Філософія: Логос, Софія, Розум: підручник Київ: Книга, 2006. 432 с.
5. Кремень В. Г. Філософія: мислителі, ідеї, концепції : підручник. Київ: Книга, 2015. 434 с.
6. Криштопа В. І. Філософія [Електронний ресурс]: конспект лекцій : для студентів спец. "Економіка підприємства", "Менеджмент організацій", "Облік і аудит", "Фінанси". Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. 00 с.
7. Кушаков Ю. В. Нариси з історії німецької філософії Нового часу : навч. посіб. Київ: Центр навч. літ, 2016. 532 с.
8. Філософія: підручник. За ред. О. П. Сидоренко, Київ: Знання, 2016. 891 с.
9. Філософія : навч. посіб. / Т. О. Сілаєва, В. Гнасевиц, Г. О. Орендарчук, З. С. Сокол. Тернопіль : Астон, 2014. 360 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.philsci.univ.kiev.ua/UKR/index.html> Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

<http://www.socd.univ.kiev.ua/PUBLICAT/index.phtml> Бібліотека соціологічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

<http://litopys.org.ua> Сайт «Ізборник» — Історія України IX–XVIII ст.: першоджерела та інтерпретації (електронна бібліотека давньої української літератури та розвідок з політології)

<http://www.psylib.kiev.ua> Електронна бібліотека «psylib» (психологія, філософія, релігія, культурологія, методологія та ін.)

<http://yanko.lib.ru/gum.html> Електронна бібліотека Слави Янко (філософія, психологія, культурологія, мистецтво, історія та ін.)

<http://elenakosilova.narod.ru/uhref.html> Окремі тексти з філософії (бібліотека О. Косилової)

<http://ihtik.lib.ru/> Сайт інтернет–ресурсів з філософії, політології, соціології, психології та ін. (електронна бібліотека Іхтика)

<http://antology.rchgi.spb.ru/index.html> Філософська бібліотека Середньовіччя

http://abuss.narod.ru/Biblio/philo_zip.htm Архів класичної філософської літератури

<http://www.iph.ras.ru/~orient/win/teach/library.htm> Бібліотека текстів класичної

<http://www.countries.ru/library.htm> Електронна бібліотека з культурології

<http://www.deol.ru/users/krivtsun/books.htm> Інтернет–сторінка О. Кривцуна (література з естетики)

<http://elenakosilova.narod.ru/l.html> Підбірка посилань на філософські сайти і бібліотеки.

Викладач Лаппо Віолетта Валеріївна